

SENÁT PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Zbyněk Linhart
PŘEDSEDA

V Praze dne 5. dubna 2023

Kancelář Senátu
05.04.2023 6433/2023/S

JID: S-14756-2023
Počet příloh: 1

Vážený pane předsedo,

na plénu Senátu vedle zákonů projednáváme celou řadu dalších záležitostí – třeba evropských tisků. Přijímáme usnesení, závěry, doporučení...

Na mnohé dostáváme odpovědi, kterým už se většinou moc nevěnujeme. Máme asi iluze, že se našimi usneseními příslušné státní úřady náležitě zabývají.

Naposledy jsme 20. března obdrželi přehled informací vlády o zohlednění usnesení Senátu k evropským tiskům, které byly doručeny od 8. února do 20. března 2023.

Jednou z došlých reakcí je dopis MMR, s přiloženým **pětistránkovým postojem MMR jako Národního orgánu pro koordinaci rozdelení prostředků politiky soudržnosti ve vazbě na regionální rozdíly**, ve kterém dotčené ministerstvo, resp. vláda reaguje na 485. Usnesení Senátu z května 2022, kterým již poněkolikáté Senát vyzval vládu k realizaci politiky soudržnosti, aby, zkráceně řečeno, začala konečně snižováním regionálních rozdílů plnit cíle politiky soudržnosti, a také zohlednila 20 doporučení z veřejného slyšení Senátu ve strukturálně postižených regionech.

Jedna věc je, že za těch deset měsíců se odehrálo mnohé podstatné, např. schválení Dohody o partnerství mezi EK a ČR, kde ještě byly možnosti na zásadní změnu dosud neúčinných postupů. Další věcí pak je, jak tato reakce MMR/vlády vyznívá.

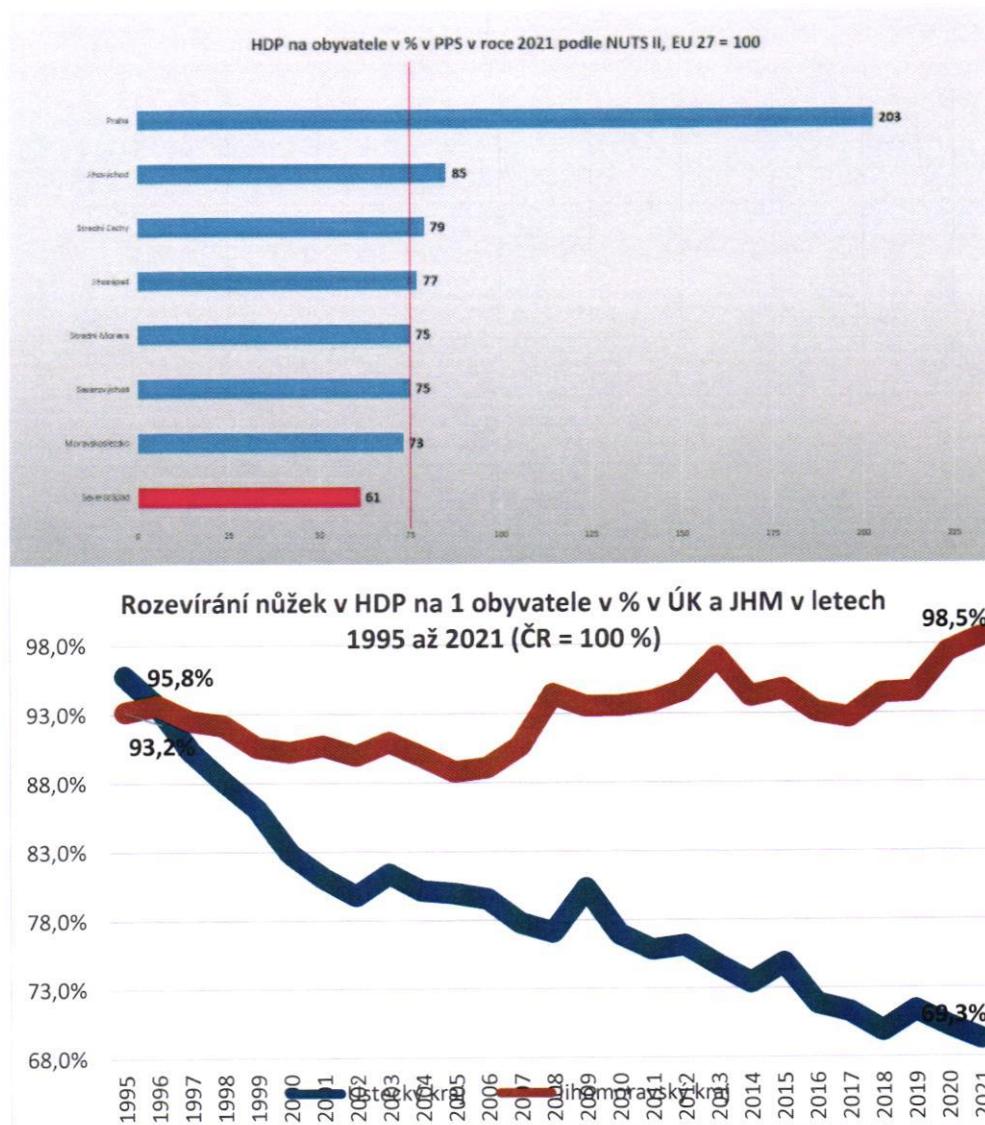
Až se totiž nechce věřit, jak na tak málo stránkách lze dokázat, aby dokument s názvem „**Informace pro Senát Parlamentu České republiky**“, tak mohutně přetékal alibismem, hodně nepřesnými tvrzeními a manipulativní argumentací či zcela hluchými místy. Níže

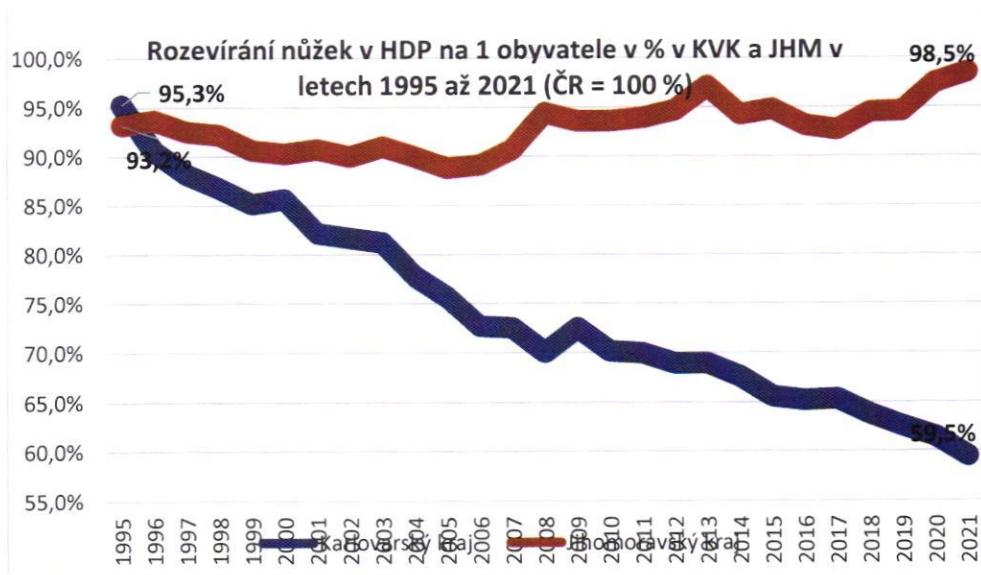
tak alespoň krátká reakce na obzvláště šťavnatá vyjádření, která těžko nechat úplně bez odezvy.

Příčemž mantra „Jistě, pane ministře“ odkazuje na politickou satiru BBC, zesměšňující chování politiků a státní byrokracie, protože se nelze vyhnout pocitu, že se pracuje už jen ve prospěch zájmů byrokratické státní mašinérie a skutečnost zkresluje až do absurdních, nereálných obrazů, připomíná to vtipy o rádiu Jerevan...)

1. „... rozdíly mezi MRR a PR nejsou reálně veliké...“. Politika vlády „upřednostňuje posun k preciznější práci s daty a následným zacílením aktivit regionální rozvoje“.

Jistě, pane ministře. Rozdíl Severozápadu od ostatních není „reálně veliký“ a zacílení aktivit na rozvoj Ústeckého a Karlovarského kraje se „precizně daří“:

Asi každý čteme jiná data! Anebo je neumíme číst! A ani nerozlišujeme grafická znázornění.

Ani svá jiná konstatování! **61 % pro Severozápad (kam opět „úsilím“ státu) propadl je od 75 % hodně vzdálen od ostatních regionů!**

2. „...*Podíl národního spolufinancování pro jednotlivé kategorie regionu neboli národního příspěvku je dán Evropskou komisí...*“

Jistě, pane ministře. Zase nám to způsobila Evropská komise. Ještě, že to zvládneme napravit a podíl národního kofinancování stanovený Komisí, zase hezky narovnat: „*S novými pravidly dochází k přesunu hned tří tuzemských regionů mezi ty, které v evropském měřítku patří mezi bohatší. Zároveň s tím pak Evropská komise vyžaduje v jejich případě vyšší podíl národního spolufinancování. Jsem proto ráda, že jsme se i se zástupci samospráv dohodli, že na národní úrovni nadále nebudeme regiony rozdělovat na chudé a bohaté a zachováme jednotný přístup ke všem příjemcům...*“; exministrně financí Alena Schillerová, tisková zpráva MFČR, dne 14.1.2020. To když vláda schválila zvýšené spolufinancování fondů EU ze státního rozpočtu „bohatším“ regionům, viz následující:

3. „...*U většiny typů žadatelů platí, že jejich schopnost spolufinancování se **nijak (výrazně) neliší** napříč celou ČR, tedy **není dána „bohatstvím“ kategorie regionů**. Mezi takovéto typy žadatelů/příjemců patří např. **obce, kraje, neziskové organizace, školy, vysoké školy**. Aby nedošlo k extrémnímu znevýhodnění nebo dokonce úplné ztrátě schopnosti spolufinancovat, tedy vůbec realizovat projekty u téhoto typu subjektů, **nemohla být ponechána vyšší míra spolufinancování žadatelem/příjemcem u přechodových**, potažmo **u více rozvinutého regionu**. Proto **bylo rozhodnuto o „dorovnání“ financování subjektům z přechodových regionů ze strany státního rozpočtu...**“*

Jistě, pane ministře. Dotujme ze státního rozpočtu **subjekty v bohatých regionech**,

aby nebyli chudí zvýhodněni. A v chudých regionech jim ze státního rozpočtu nedejme nic, aby nebyli bohatí znevýhodněni! Chudáci. Ostatně, co si to ta zlá Evropská komise vůbec dovolila, to nevyvážené kofinancování podle kategorie regionů? Co to je za spravedlnost - bohatším méně, chudým více? Jsme snad Jánošíci? Ne, za nás **všem regionům stejně! A ze státního rozpočtu jen bohatým. Chudým nic! Bohatým dotace, chudým legrace!** Ať to vede k nějakým výsledkům, jako doposud.

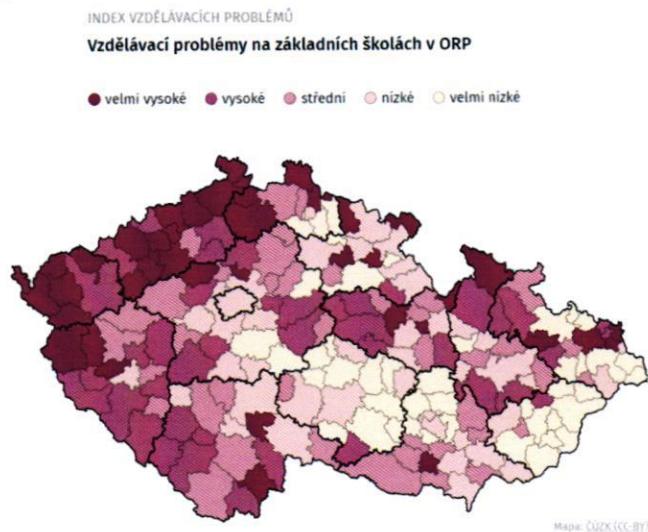
Podívejme se rovnou na některé z nich. Obce, říkáte?

Tak se podívejme na kvalitu života v obcích podle <https://www.obcevdatech.cz/>:

- Prvních **9 obcí s nejlepší kvalitou života**: 1. Říčany, 2. Praha, 3. Brandýs nad Labem, 4. Hustopeče, 5. Černošice, 6. Židlochovice, 7. Slavkov u Brna, 8. Rosice, 9. Brno.
- A posledních **9 obcí s nejhorší kvalitou života**: 206. Orlová, 205. Karviná, 204. Litvínov, 203. Most, 202. Kraslice, 201. Rumburk, 200. Havířov, 199 Žatec, 198 Podbořany.

Nějaký společný jmenovatel mezi prvními devíti obcemi? A mezi posledními devíti? Nebo se, až na to pořadí, obce mezi sebou „nijak (výrazně) neliší“?

Školy, říkáte? Tak se podívejme na mapu vzdělávacího neúspěchu, třeba hned první mapu vzdělávacích problémů:

Nějaký postřeh k mapě, nějaký společný jmenovatel? Nebo se, až na tu barvu v mapě, školy v regionech mezi sebou „nijak (výrazně) neliší“?

Tuto hru lze hrát do nekonečna... !

4. „...Dále je třeba zohlednit **rozsah absorpční kapacity v jednotlivých území, která má své limity...**“

Jistě pane mistře. V žádném případě nemyšleno tak, že „rozsah absorpční kapacity“ je důvodem pro redukci alokace pro strukturálně postižená území pod 75 % průměru EU? Určitě myšleno obráceně, že **absorpční kapacita je součást strukturálního problému takového území a její navýšení je součástí přijímaných řešení, aby došlo k absorpci 73 % objemu financí, že ano?**

Že ano?

5. „...Není také jasné, z čeho vyplývá požadavek „vyčlenit alespoň **73 % alokace z EFRR a ESF** ve prospěch méně rozvinutých regionů (**MRR**)...“ „... **Nelze jej v žádném případě automaticky vztahovat na podíly kategorií regionů v ČR...**“

Jistě, pane ministře. „...The amounts allocated under Cohesion policy **clearly favour regions** whose GDP per capita is less than 75 % of the average GDP per capita od the EU-27, **such as the Northwest region**. All together, **they benefit from 73 % of the overall resources from the ERDF and ESF+...**“, předsedkyně EK, Ursula von Der Leyen, dne 24.8.2021.

(Jiné členské země, které přistupují k evropským fondům na snižování ekonomických a sociálních rozdílů tak, že alokují podíl pro MRR v této relaci, jak je v dokumentu nakonec i uznáváno a jak i **pro Česko samotné potvrzuje předsedkyně Komise**, mají dobré výsledky v regionální politice. Česko výsledky nemá, a tak to budeme nadále dělat jinak – stejně blbě! Hurá!)

6. „...V rámci posuzování objemu alokací (podpory na jednoho obyvatele) na jednotlivé kategorie regionů je třeba zohlednit také alokaci Fondu spravedlivé transformace (FST) v rámci politiky soudržnosti, a to ve prospěch kategorie MRR... . . . Při započítání alokace FST je podpora na jednoho obyvatele vyšší u MRR než u PR. **Na rozdělení alokací je nezbytné nahlížet celkově...**“

Jistě pane ministře. **FST** má zmírnit dopady transformace území nejvíce postižených přechodem na klimatickou neutralitu (tedy na ústup od uhlí!), **je určen k provádění Zelené dohody. ERDF as ESF mají snižovat ekonomické a sociální rozdíly.**

Když už se nám to ale shodou okolností tak „šťastně“ potkalo na Severozápadě, území dlouhodobě nejchudší a strukturálně nejpostiženější, a jako takové způsobilým pro majoritu alokace z ERDF a ESF+, **a současně!** shodou okolností i územím nejvíce zasaženým odchodem od uhlí, a jako takovým způsobilým pro FST, **co toho šikovně nevyužít a nesečíst to všechno dohromady?** Tím bychom na MRR ušetřili a umožnilo by nám z vrtulníku **kropit** z ERDF a ESF zase **regiony všechny**, bohatší regiony zase dokonce víc, než ty chudé... Vycházelo nám to v minulosti, vyjde to i tentokrát...

(alokace do FST je extrémně malá, a zohledňuje jen příspěvek. **ČR k tomuto přidává – NIC!** Na rozdíl od jiných zemí. SRN např. cca 40 x více ze státního rozpočtu)

7. „...**snižování regionálních rozdílů** je sice primární cíl politiky soudržnosti, ale **nejde zdaleka o jediný nástroj**, ze kterého regiony ČR mají možnost čerpat prostředky a který tak reálně přispívá k jejich rozvoji. **Velmi významný impuls rozvoje také predstavuje Národní plán obnovy..... Regiony v transformaci**

*by se proto měly intenzivně zabývat i možnostmi **maximalizace využití těchto prostředků** pro jejich rozvoj“.*

Jistě, pane ministře. Regiony v transformaci se velmi intenzivně zabývaly NPO. Nejinak Senát, který dokonce **přijal několik usnesení**, v nichž mimo jiné požadoval, aby se **podpora investic v NPO zaměřila na regiony s nízkým čerpáním fondů a s velkými strukturálními problémy**, protože **Rada EU doporučila v roce 2020 Česku zaměřit investice** na ekologickou a digitální transformaci **v uhelných regionech!** Senát také chtěl, aby se NPO v komponentách akcentovalo **snižování regionálních rozdílů, vyrovnávání životních podmínek, dostupnost zdravotní péče** atd. NPO tak jistě nemohl nezohlednit tyto opakovány požadavky druhé komory Parlamentu ČR a doporučení Rady EU, že ano? Takže **na regiony v transformaci je v NPO náležitě myšleno, že ano? ANI NÁZNAKEM!**

8. *Reflekтуje či v minulosti **nějak reagovala vláda** na **20 doporučení Senátu** k řešení situace v postižených regionech?*

Jistě, pane ministře. **Pokud i nic je reakce**, pak ano, vláda reagovala – **stále nijak**.

9. „*... MMR-NOK si je vědomo situace ve strukturálně postižených regionech. V roce 2022 **přispělo prostřednictvím přípravy Plánu spravedlivé územní spolupráce ke schválení OPST** 26. září 2022...*“

Jistě, pane ministře. A jak přispělo! I Národní orgán pro koordinaci to ocenil a **OP Spravedlivou transformace** vyhodnotil jako **vysoce rizikový a nejhůře připravený program**.

(Při přípravě Plánu spravedlivé transformace se na regiony - kraje ihned po krajských volbách tlačilo, nebyl čas. Lidé v regionech museli rychle připravit plán, rok pak administrovali ministerství !
Podle toho Plán vypadá!)

10. „*... MMR také nadále (průběžně) realizuje **Strategii RE:START**. V rámci její realizace bylo do regionů nasměrováno od roku 2017 v rámci specifických výzev, bodového zvýhodnění a realokací atp. **cca 10 mld. Kč** (představující prostředky nad rámec běžné dotační podpory v rámci celé ČR). Věříme, že podobně tomu tak bude díky zajištění specifického zvýhodnění i v novém programovém období 2021 - 2027... „*... MMR dále spolupracuje s MF na novelizaci vyhlášky o programovém financování, tj. novele vyhlášky č. 560/2006 Sb. Tato aktivita vychází ze schválené SRR ČR 2021+, kde jednou z aktivit je průběžné posuzování územní dimenze v navrhovaných národních dotačních titulech...“**

Jistě, pane ministře.

RE:START je program, jaký svět neviděl. Jako s tou jitronicí. Nebo to bylo jelito?

Stejně tak SRR ČR 2021+. Tato bohulibá strategii odkazuje na typová opatření dle akčních plánů RE:STARTu. A v nich jsou nároky na státní rozpočet pro financování projektů a opatření letos vyčísleny na nulu! Letos tak budeme mít zase tu obrovskou

jitrniči. A pro rok 2024 jsou nároky RE:STARTU na stání rozpočet vyčísleny na 31 milionů korun? A není to mnoho na Ústecký, Karlovarský a Moravskoslezský kraj?

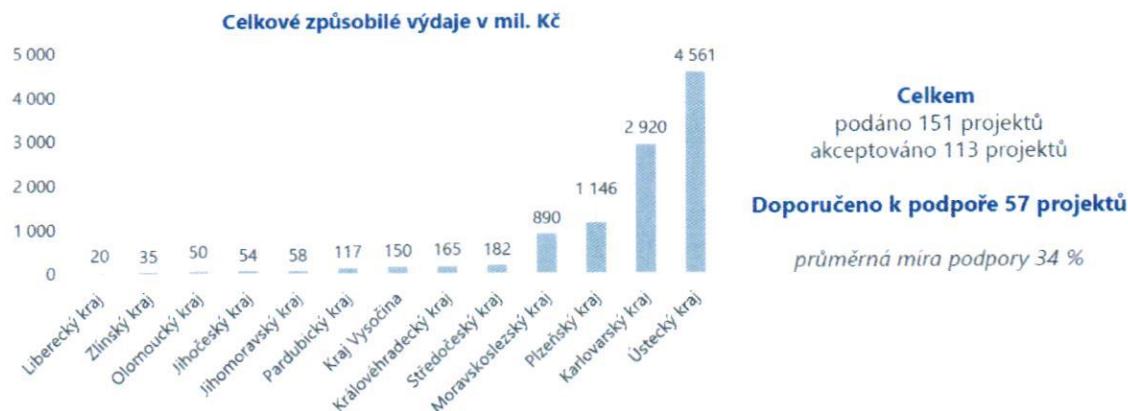
Pro první akční plán v roce 2017 bylo potřeba **42 miliard Kč**. A slibovalo se poskytnout **42 miliard Kč**. Pak následovaly další plány a další sliby. Dnes už máme 5 tzv. akčních plánů (AP). A těchto pět AP za roky 2017 až 2023 nakumulovalo potřeby ve výši **148 miliard Kč**! Reálně bylo za celou dobu tohoto pseudoprogramu vyplaceno jen **10 miliard Kč**. Jen čtvrtina potřeb 1 AP z roku 2017. Ano, to vystihuje, jak se na věc kaše a jaká je to fraška!

(deklarace 148 miliard, realita 10 miliard – to přesně ukazuje to předstírání)
Navíc vybraná „opatření“ v jednotlivých AP z velké části ignorovala návrhy z regionů!!!
No, tak hlavně, že vybraná opatření vedou k výsledku!

11. „...Nelze také zapomínat na specifické zvýhodnění těchto regionů i díky strategii RE:START, které propalo do **Modernizačního fondu a již vyhlášených výzev v roce 2021/2022**. Jako příklad uvádíme schématické znázornění výsledků výzvy č. 2/2021 v programu RES+:

Vyhodnocení soutěže **výzvy č. 2/2021 RES+**

*Instalace nových obnovitelných zdrojů energie s výkonem **nad 1 MW***

Jistě, pane ministře. **Propalo**. Konečně tak jdou peníze ze SFŽP do Ústeckého kraje, oddychne si jeden při pohledu na použitý graf. A koneckonců bylo by divné, kdyby sem nešlo nejvíce z těchto specifických výzev na přeměnu velké energetiky, když je **Severozápad centrum energetiky s plochami a zázemím energetických firem**. Není tak trapné vybrat ze stovek výzev v rámci Fondu EU jen jednu, zaměřenou na velkou energetiku? A tím argumentovat a dokládat „vysokou podporu“ Severozápadu?! Kam jinak by asi tak šly finance v prvotní fázi proměny velké energetiky, než na Severozápad? Kdo nechápe, ať se seznámí s elementárními skutečnostmi ČR. Co v dalších výzvách a programech? Spíše je to symbolické! Viz příloha

12. „...**Poradenství** dostupné pro jednotlivé kraje, ale i drobné podniky a malé obce, včetně MAS a další zastřešující organizace začne být postupně poskytováno od

*ledna 2023 do poloviny roku 2024, nad rámec dalších aktivit podporovaných v rámci realizace OPST ve spolupráci **MMR, MŽP a krajů...**“.*

Jistě, pane ministře. Poradenství ze strany MMR a MŽP, to je první a poslední, co Severozápadu od roku 2007 až dosud nejvíce chybělo, aby konečně začal konvergovat. Vše je už tak nepřehledné, zahlcené, nesrozumitelné a prokřížené, že se v tom nevyznají ani poradci. Tak přidáme další a další. Další úředníci, poradci, konzultanti a kontroloři...

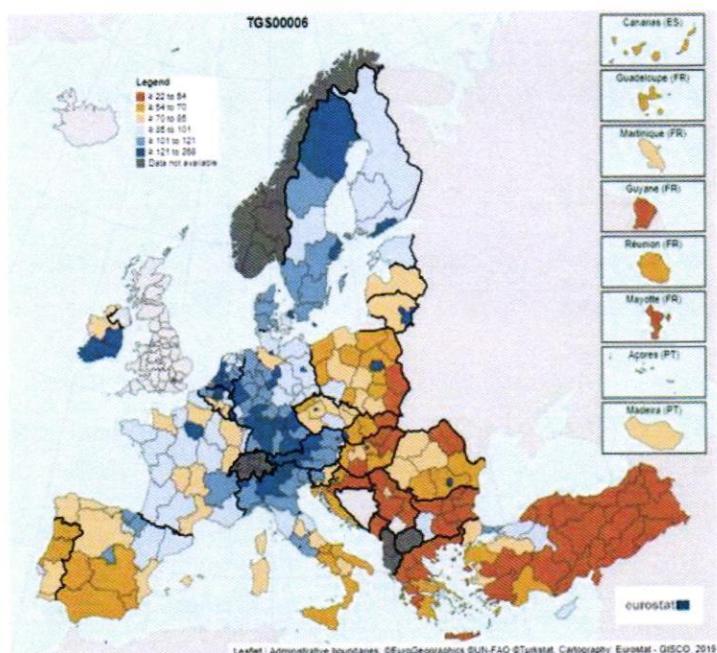
13. „...ZÁVĚR: **MMR nepodporuje záměr vyčlenit 73 a více % alokace z EFRR a ESF+ pro MRR, neboť to neodpovídá českým podmínkám**. Znamenalo by to kompletní přereprogramování celého strategického rámce, který byl již schválen EK, a **nutnost významné podpory oblasti, pro které není s ohledem na charakter a potřeby MRR ani dostatečná absorpční kapacita** (z důvodu dodržení pravidel tematické koncentrace).

V odpovědi je na závěr konstatováno:

„**Je faktum, že odstup regionu Severozápad od dalších regionů se zvyšuje** a ani intervence politiky soudržnosti nenastartovaly procesy, které by vedly k rychlejšímu přibližování tohoto regionu evropskému průměru“

No, tak hlavně, že jsme si to připomněli! Ale nejen, že nedochází k rychlejšímu přibližování Severozápadu k evropskému průměru, ono dochází k dalšímu propadu, jak ukázala poslední data Eurostatu z února 2022, kdy se Severozápad propadl z 64% na 61% HDP průměru EU-27 !!!

OPAKUJI: DALŠÍ PROPAD z 64 % na 61 %. Nezbývá než blahopřát!

Přitom ale samozřejmě nejde jen o dotace a jen o ty evropské. Stát by mohl uplatňovat i další nástroje, ostatně jsou vedeny v oněch 20 doporučení Senátu, na které vláda dosud nereagovala.

A nic jiného nenabídla. Jen stále stejná dogmata a vysvětlování.

Evropská Komise ať si říká, co chce říká. My jsme Česko. Země, kde když není absorpční kapacita, ani smrt nebere. Pokračujícímu úpadku Severozápadu – ZDAR!

Když děláme vše dvacet let tak dobře, jak píší úředníci, proč dochází k neustálému propadu?!

Proč dělat stále a dokola usnesení Senátu, aby jedné komory Parlamentu ČR, když vládní úřady, pokud už vůbec nějak reagují, odepisují frázemi a prázdnými hesly a realitu přemalovávají podle svých vlastních zájmů?

A výsledky jejich mnohaleté „práce“ mluví za vše!

S úctou

Z. Linhart

Vážený pan
Miloš Vystrčil
předseda Senátu PČR
zde